

NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO OSJEČKO - BARANJSKE ŽUPANIJE

Služba za epidemiologiju

*TEACHING INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH FOR THE OSIJEK - BARANYA COUNTY
Department of Epidemiology*

31000 Osijek, Drinska 8, Croatia., telefon +38531 225 700, telefax +38531 206 870; e-mail: nzjz-os@zzjzosijek.hr

PORODI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

*CHILDBIRTHS IN HEALTHCARE INSTITUTIONS
IN OSIJEK-BARANJA COUNTY IN 2022*

Autor:

**Nikola Kraljik, dr. med.
specijalist javnog zdravstva**

**Grafička priprema:
Željko Vajak, prof.**

www.zzjzosijek.hr

Osijek, srpanj 2023. godine

UVOD

Biološki opstanak i društveno-ekonomski prosperitet neke zajednice u prvome redu ovisi o broju rođenih, a na što značajno utječu organiziranost zdravstvenog sustava, gospodarska razvijenost i mjere populacijske politike u zemlji. Trudnoća je jedno od najznačajnijih i najzahtjevnijih razdoblja u životu žene i njene obitelji, a kroz svoje socijalne implikacije bitna je za društvo u cjelini. Organiziranu skrb za majke i djecu, kao posebno osjetljive skupine stanovništva, nalazimo danas kao jednu od temeljnih mjera socijalne i zdravstvene politike većine zemalja suvremenog svijeta.

U skladu s tim i Hrvatska se obvezala osigurati posebne mjere zaštite za majke i djecu, a u okviru svog zakonodavstva i prihvaćanjem međunarodnih sporazuma poput Konvencije o pravima djeteta i Milenijskih razvojnih ciljeva. Konvencija naglašava značaj pružanja zdravstvene skrbi svakom djetetu, na način i u uvjetima koje država članica UN-a najbolje može osigurati. Naglašeno je kako će se države potpisnice zalagati za smanjenje smrtnosti novorođenčadi i druge djece. Pružati zdravstvenu pomoć svakom djetetu, boriti se protiv bolesti i neishranjenosti, osigurati prenatalnu i postnatalnu skrb, kao jednu od osnovnih mjera sigurnog majčinstva te razvijati preventivnu zdravstvenu skrb i savjetovaništva za roditelje i planiranje obitelji. Milenijski razvojni ciljevi usmjereni prema zaštiti zdravlja majki i djece globalno ističu važnost smanjenja smrtnosti majki u trudnoći, porodu ili babinjama te smrtnosti djece u prvim danima života i kroz dojenačko razdoblje.

Od pokazatelja uspješnosti zaštite zdravlja majki i djece najčešće se upotrebljava perinatalna smrtnost i maternalna smrtnost, a zdravstvene zaštite djece dojenačka smrtnost.

Maternalna smrtnost u Hrvatskoj tako i u Osječko-baranjskoj županiji, godinama je niska i svodi se na sporadične slučajeve, kao u većini zapadnoeuropskih i posttranzicijskih zemalja. Pri tome je znakovito kako jednu sedminu ili 13,7% svih maternalnih smrti u razdoblju od 1997.-2021. godine u Hrvatskoj čine slučajevi u Osječko-baranjskoj županiji. U rodilištima u Osječko-baranjskoj županiji 2021. godine nije umrla niti jedna žena od komplikacija u trudnoći, porođaju ili babinjama dok su u Hrvatskoj umrle četiri žene (MKB-10:O00-O99). Smanjenju smrtnosti djece u fetalnom i ranom neonatalnom razdoblju uz povoljne socijalno-gospodarske prilike i prosvjećenost stanovništva najviše doprinosi odgovarajuća antenatalna i partalna skrb.

Na temelju podataka o uzrocima smrti u perinatalnom i dojenačkom razdoblju nalazimo kako prevladavaju uzroci vezani uz komplikacije u trudnoći, prerani porod i posljedičnu nezrelost, te kako se određenim organizacijskim i tehnološkim poboljšanjima u neonatalnoj intenzivnoj njezi i terapiji može postići daljnje smanjenje smrtnosti.

Socijalno-medicinski čimbenici poput nižeg obrazovnog statusa, izvanbračnog rađanja, starije dobi i adolescentne dobi, velikog broja poroda značajno su povezani s nepovoljnim perinatalnim ishodom. Utjecaj ovih čimbenika moguće je kompenzirati zdravstvenim prosvjećivanjem i dobrom antenatalnom skrbi, ali je neophodno uključivanje uz zdravstveni i drugih sektora, u brizi za sigurno majčinstvo i dobrobit djece, a time i zdravlje naroda i njegov prosperitet u cjelini.

Autor

*Nikola Kraljik, dr. med.
specijalist javnog zdravstva*

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor

- The users of this report are requested to quote the source of information

PORODI U RODILIŠTIMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2022. GODINI

Na području Županije u 2022. godini radila su dva rodilišta: Klinički bolnički centar Osijek i Opća županijska bolnica Našice.

U 2022. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije obavljeno je 2.171 porod, odnosno 194 (8,2%) poroda manje u odnosu na 2021. godinu (2.365). Ukupno je rođeno 2.217 djece, od toga 2.206 živorođene djece, odnosno 201 (8,8%) živorođene djece manje u odnosu na 2021. godinu (2.420) i 11 mrtvorodenih, a od živorođenih je u prvih sedam dana života ukupno umrlo 7 novorođenčadi (tablica 1).

Od ukupnog broja poroda, 2.125 (97,88%) bilo je s jednim djetetom i 43 (2,12%) poroda s dvoje rođene djece (tablica 1).

Tablica 1.
BROJ PORODA PREMA ISHODU TRUDNOĆE U RODILIŠTIMA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2022. GODINI

Broj djece u porodu	Broj poroda		Broj rođene djece						Umrlo	
			UKUPNO		živorođenih		mrtvorodenih		novorođenčad 0-6 dana	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
UKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA										
jedno	2.125	97,88	2.125	95,9	2.115	99,5	10	0,5	6	0,28
dvoje	46	2,12	92	4,1	91	98,9	1	1,1	1	1,1
troje										
UKUPNO	2.171	100,0	2.217	100,0	2.206	99,5	11	0,5	7	0,32
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK										
jedno	1.759	97,61	1.759	95,3	1.750	99,5	9	0,5	5	0,28
dvoje	43	2,39	86	4,7	85	98,8	1	1,2	1	1,2
troje										
UKUPNO	1.802	100,0	1.845	100,0	1.835	99,5	10	0,5	6	0,33
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA NAŠICE										
jedno	366	99,19	366	98,4	365	99,7	1	0,3	1	0,27
dvoje	3	0,81	6	1,6	6	100,0				
troje										
UKUPNO	369	100,0	372	100,0	371	99,7	1	0,3	1	0,27

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima OB Županije, 2022

Napomena: 2017. nastupila je promjena u izvještavanju u odnosu na prethodne godine i u načinu dostave podataka, Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZJZ, 2022

RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PORODA I POBAČAJA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Od 2.171 roditelja u 2022. godini najviše je registriranih prvototkinja 941 (43,3%), poroda drugih po redu bilo je 767 (35,3%), a žena s tri ili više ranijih poroda 143 (6,6%). (tablica 2)

U 2022. godini kod svih roditelja bio je poznat podatak o ranijim pobačajima, među kojima 1.746 ili 80,4% bez ranijeg pobačaja, 311 ili 14,3% s jednim pobačajem, 89 ili 4,1% s dva pobačaja i 25 ili 1,2% s tri i više ranijih pobačaja. (tablica 2)

Tablica 2.

RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PORODA I POBAČAJA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

		UKUPNO	Broj dosadašnjih poroda i pobačaja							
			0	1	2	3	4	5	6	7 i više
UKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA										
Dosadašnji porodi	broj	2.171	941	767	320	80	26	20	5	12
	%	100	43,3	35,3	14,7	3,7	1,2	0,9	0,2	0,6
Dosadašnji pobačaji	broj	2.171	1.746	311	89	16	5	2	1	1
	%	100	80,4	14,3	4,1	0,7	0,2	0,09	0,05	0,0
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK										
Dosadašnji porodi	broj	1.802	801	620	262	66	24	15	4	10
	%	100	44,5	34,4	14,5	3,7	1,3	0,8	0,2	0,6
Dosadašnji pobačaji	broj	1.802	1.437	264	76	16	5	2	1	1
	%	100	79,7	14,7	4,2	0,9	0,3	0,11	0,1	0,1
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA NAŠICE										
Dosadašnji porodi	broj	369	140	147	58	14	2	5	1	2
	%	100	37,9	39,8	15,7	3,8	0,5	1,4	0,3	0,5
Dosadašnji pobačaji	broj	369	309	47	13					
	%	100	83,7	12,7	3,5					

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima OB Županije, 2022

Napomena: 2017. nastupila je promjena u izvještavanju u odnosu na prethodne godine i u načinu dostave podataka, Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZJZ, 2022

PORODI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI PREMA DOBI MAJKE

Prema dobi majke najučestaliji su porodi u dobi od 30-34 godina, slijede porodi u dobi 25-29 godine, potom u dobi 35-39 godine. Udio roditelja u adolescentnoj dobi iznosio 2,81%.

Prema dobi majke koje su prvi puta rađale najučestaliji su porodi u dobi od 25-29 godina, slijede porodi u dobi 30-34 godine, potom u dobi 20-24 godine. Udio roditelja u adolescentnoj dobi koje su prvi puta rađale u 2022. godini iznosio je 5,10%. (tablica 3a i tablica 3b)

U rodilištima Osječko-baranjske županije kao i u Hrvatskoj, već niz godina bilježi se sve manji broj poroda u mlađim dobnim skupinama i porast u starijim dobnim skupinama. Socijalno-ekonomske prilike kod mladih koji u sve kasnijoj dobi dobivaju mogućnost zapošljavanja kao i rješavanja stambenih pitanja te posljedično se sve kasnije odlučuju na stvaranje obitelji, tako da se sve manji broj žena odlučuje za rađanje u dobi koja je, prema biološkim i medicinskim kriterijima, optimalna za rađanje. U 2015. godini dolazi do promjene u dugogodišnjem rangu rađanja u odnosu na dob roditelja, a isti trend se nastavlja i u 2022. godini.

Tablica 3a.

RODILJE PREMA DOBI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Rodilište		Dob								ukupno
		≤15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	≥45	
OŽB Našice	broj	1	18	82	124	97	39	8		369
	%	0,27	4,88	22,22	33,60	26,29	10,57	2,17	0,00	100,0
KBC Osijek	broj	2	40	255	452	627	337	86	3	1.802
	%	0,11	2,22	14,15	25,08	34,79	18,70	4,77	0,17	100,0
Ukupno	broj	3	58	337	576	724	376	94	3	2.171
	%	0,14	2,67	15,52	26,53	33,35	17,32	4,33	0,14	100

Tablica 3b.

PRVOROTKE PREMA DOBI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Rodilište		Dob								ukupno
		≤15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	≥45	
OŽB Našice	broj	1	13	38	54	20	12	2		140
	%	0,71	9,29	27,14	38,57	14,29	8,57			98,6
KBC Osijek	broj	2	32	167	248	240	93	17	2	801
	%	0,25	4,00	20,85	30,96	29,96	11,61	2,12	0,25	100,0
Ukupno	broj	3	45	205	302	260	105	19	2	941
	%	0,32	4,78	21,79	32,09	27,63	11,16	2,02	0,21	100,0

PORODNA TEŽINA ŽIVOROĐENIH U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ-ŽUPANIJI U 2022.

Prema porodnoj, težini kao jednom od pokazatelja perinatalne skrbi ali i socijalno-gospodarskih prilika, Osječko-baranjska županija se ne razlikuje značajno od Hrvatske ili od zapadnoeuropskih ni većine post-tranzicijskih zemalja. Udio živorođenih porodne težine ≥ 2.500 grama iznosi u 2022. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije 90,7% (2.001). (tablica 4.), dok je udio u Hrvatskoj u 2021. iznosio 94,54%.

Najviše živorođenih je porodne težine 3.000 – 3.499 grama 783 35,5%, (u Hrvatskoj 2021. godine 13.088, odnosno 35,5%). Udio rođenih niske porodne težine (živorođeni porodne težine ispod 2.500 grama) u rodilištima Osječko-baranjske županije u 2022. godini iznosi 9,3 % (205 živorođenih) što je nešto više u odnosu na udio u Hrvatskoj u 2021. iznosio 5,5% , a koji ne odstupa od dugogodišnjeg kretanja oko 5%.

Udio živorođene ženske djece porodne težine ≥ 2.500 grama iznosi u 2022. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije 90,5% (978), a najviše živorođenih je porodne težine 3.000 – 3.499 grama 403 37,3%. Udio rođenih niske porodne težine (živorođeni porodne težine ispod 2.500 grama iznosi 9,5% (103 živorođene ženske djece) (tablica 4a.).

Udio živorođene muške djece porodne težine ≥ 2.500 grama iznosi u 2022. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije 90,9% (1.023), a najviše živorođenih je porodne težine 3.000 – 3.499 grama 380 33,8%. Udio rođenih niske porodne težine (živorođeni porodne težine ispod 2.500 grama iznosi 9,1 % (102 živorođene muške djece) (tablica 4b.).

Tablica 4.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI-ukupno

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤ 15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	0									
%	0,00									
500 - 999 g	22			2	6	6	7	1		
%	1,0			9,1	27,3	27,3	31,8	4,5		
1000 - 1499 g	26		1	5	5	10	3	2		
%	1,2		3,8	19,2	19,2	38,5	11,5	7,7		
1500 - 1999 g	53			7	10	22	11	1	2	
%	2,4			13,2	18,9	41,5	20,8	1,9	3,8	
2000 - 2499 g	104		4	13	25	31	24	7		
%	4,7		3,8	12,5	24,0	29,8	23,1	6,7		
2500 - 2999 g	341	1	19	52	86	98	62	23		
%	15,5	0,3	5,6	15,2	25,2	28,7	18,2	6,7		
3000 - 3499 g	783	2	23	145	225	239	117	30	2	
%	35,5	0,3	2,9	18,5	28,7	30,5	14,9	3,8	0,3	
3500 - 3999 g	651		9	88	178	240	110	26		
%	29,5		1,4	13,5	27,3	36,9	16,9	4,0		
4000 - 4499 g	194		3	27	39	80	39	6		
%	8,8		1,5	13,9	20,1	41,2	20,1	3,1		
4500 - 4999 g	29			1	7	10	11			
%	1,3			3,4	24,1	34,5	37,9			
5000 g i više	3			1		1	1			
%	0,1			33,3		33,3	33,3			
Nepoznato										
%										
UKUPNO	2.206	3	59	341	581	737	385	96	4	
%	100,0	0,1	2,7	15,5	26,3	33,4	17,5	4,4	0,2	

Tablica 4a.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI-*spol ženski*

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	0									
%	0,00									
500 - 999 g	12			1	4	2	5			
%	1,1			8,3	33,3	16,7	41,7			
1000 - 1499 g	14		1	2	4	5	1	1		
%	1,3		7,1	14,3	28,6	35,7	7,1	7,1		
1500 - 1999 g	26			3	2	15	5		1	
%	2,4			11,5	7,7	57,7	19,2		3,8	
2000 - 2499 g	51			7	12	19	11	2		
%	4,7			13,7	23,5	37,3	21,6	3,9		
2500 - 2999 g	203	1	10	29	51	61	40	11		
%	18,8	0,5	4,9	14,3	25,1	30,0	19,7	5,4		
3000 - 3499 g	403	1	14	79	120	117	57	13	2	
%	37,3	0,2	3,5	19,6	29,8	29,0	14,1	3,2	0,5	
3500 - 3999 g	293		2	43	82	99	53	14		
%	27,1		0,7	14,7	28,0	33,8	18,1	4,8		
4000 - 4499 g	71			7	15	28	20	1		
%	6,6			9,9	21,1	39,4	28,2	1,4		
4500 - 4999 g	8					4	4			
%	0,7					50,0	50,0			
5000 g i više	0									
%	0,0									
Nepoznato										
%										
UKUPNO	1.081	2	27	171	290	350	196	42	3	
%	100,0	0,2	2,5	15,8	26,8	32,4	18,1	3,9	0,3	

Tablica 4b.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI-*spol muški*

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		do 15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	0									
%	0,00									
500 - 999 g	10			1	2	4	2	1		
%	0,9			10,0	20,0	40,0	20,0	10,0		
1000 - 1499 g	12			3	1	5	2	1		
%	1,1			25,0	8,3	41,7	16,7	8,3		
1500 - 1999 g	27			4	8	7	6	1	1	
%	2,4			14,8	29,6	25,9	22,2	3,7	3,7	
2000 - 2499 g	53		4	6	13	12	13	5		
%	4,7		7,5	11,3	24,5	22,6	24,5	9,4		
2500 - 2999 g	138		9	23	35	37	22	12		
%	12,3		6,5	16,7	25,4	26,8	15,9	8,7		
3000 - 3499 g	380	1	9	66	105	122	60	17		
%	33,8	0,3	2,4	17,4	27,6	32,1	15,8	4,5		
3500 - 3999 g	358		7	45	96	141	57	12		
%	31,8		2,0	12,6	26,8	39,4	15,9	3,4		
4000 - 4499 g	123		3	20	24	52	19	5		
%	10,9		2,4	16,3	19,5	42,3	15,4	4,1		
4500 - 4999 g	21			1	7	6	7			
%	1,9			4,8	33,3	28,6	33,3			
5000 g i više	3			1		1	1			
%	0,3			33,3		33,3	33,3			
Nepoznato										
%										
UKUPNO	1.125	1	32	170	291	387	189	54	1	
%	100,0	0,1	2,8	15,1	25,9	34,4	16,8	4,8	0,1	

Tablica 5.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U KBC OSIJEK U 2022. GODINI
-ukupno

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g %	0 0,00									
500 - 999 g %	22 1,2			2 9,1	6 27,3	6 27,3	7 31,8	1 4,5		
1000 - 1499 g %	25 1,4		1 4,0	4 16,0	5 20,0	10 40,0	3 12,0	2 8,0		
1500 - 1999 g %	53 2,9			7 13,2	10 18,9	22 41,5	11 20,8	1 1,9	2 3,8	
2000 - 2499 g %	96 5,2		4 4,2	13 13,5	23 24,0	27 28,1	22 22,9	7 7,3		
2500 - 2999 g %	275 15,0	1 0,4	13 4,7	38 13,8	66 24,0	84 30,5	52 18,9	21 7,6		
3000 - 3499 g %	649 35,4	1 0,2	15 2,3	110 16,9	181 27,9	209 32,2	105 16,2	26 4,0	2 0,3	
3500 - 3999 g %	527 28,7		7 1,3	63 12,0	130 24,7	202 38,3	101 19,2	24 4,6		
4000 - 4499 g %	160 8,7		1 0,6	21 13,1	29 18,1	69 43,1	34 21,3	6 3,8		
4500 - 4999 g %	25 1,4			1 4,0	7 28,0	8 32,0	9 36,0			
5000 g i više %	3 0,2			1 33,3		1 33,3	1 33,3			
Nepoznato %										
UKUPNO %	1.835 100,0	2 0,11	41 2,2	260 14,2	457 24,9	638 34,8	345 18,8	88 4,8	4 0,2	

Tablica 5a.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U KBC OSIJEK U 2022. GODINI
- spol ženski

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g %	0 0,00									
500 - 999 g %	12 1,3			1 8,3	4 33,3	2 16,7	5 41,7			
1000 - 1499 g %	14 1,5		1 7,1	2 14,3	4 28,6	5 35,7	1 7,1	1 7,1		
1500 - 1999 g %	26 2,9			3 11,5	2 7,7	15 57,7	5 19,2		1 3,8	
2000 - 2499 g %	48 5,3			7 14,6	12 25,0	17 35,4	10 20,8	2 4,2		
2500 - 2999 g %	166 18,2	1 0,6	6 3,6	22 13,3	39 23,5	53 31,9	35 21,1	10 6,0		
3000 - 3499 g %	337 37,0		9 2,7	63 18,7	99 29,4	100 29,7	51 15,1	13 3,9	2 0,6	
3500 - 3999 g %	244 26,8		2 0,8	33 13,5	64 26,2	84 34,4	48 19,7	13 5,3		
4000 - 4499 g %	58 6,4			6 10,3	8 13,8	25 43,1	18 31,0	1 1,7		
4500 - 4999 g %	6 0,7					2 33,3	4 66,7			
5000 g i više %	0 0,0									
Nepoznato %										
UKUPNO %	911 100,0	1 0,11	18 2,0	137 15,0	232 25,5	303 33,3	177 19,4	40 4,4	3 0,3	

Tablica 5b.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U KBC OSIJEK U 2022. GODINI
- spol muški

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		do 15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	0									
%	0,00									
500 - 999 g	10			1	2	4	2	1		
%	1,1			10,0	20,0	40,0	20,0	10,0		
1000 - 1499 g	11			2	1	5	2	1		
%	1,2			18,2	9,1	45,5	18,2	9,1		
1500 - 1999 g	27			4	8	7	6	1	1	
%	2,9			14,8	29,6	25,9	22,2	3,7	3,7	
2000 - 2499 g	48		4	6	11	10	12	5		
%	5,2		8,3	12,5	22,9	20,8	25,0	10,4		
2500 - 2999 g	109		7	16	27	31	17	11		
%	11,8		6,4	14,7	24,8	28,4	15,6	10,1		
3000 - 3499 g	312	1	6	47	82	109	54	13		
%	33,8	0,3	1,9	15,1	26,3	34,9	17,3	4,2		
3500 - 3999 g	283		5	30	66	118	53	11		
%	30,6		1,8	10,6	23,3	41,7	18,7	3,9		
4000 - 4499 g	102		1	15	21	44	16	5		
%	11,0		1,0	14,7	20,6	43,1	15,7	4,9		
4500 - 4999 g	19			1	7	6	5			
%	2,1			5,3	36,8	31,6	26,3			
5000 g i više	3			1		1	1			
%	0,3			33,3		33,3	33,3			
Nepoznato										
%										
UKUPNO	924	1	23	123	225	335	168	48	1	
%	100,0	0,11	2,5	13,3	24,4	36,3	18,2	5,2	0,1	

Tablica 6.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U OŽB NAŠICE U 2022. GODINI
-ukupno

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g %										
500 - 999 g %										
1000 - 1499 g %	1 0,3			1 100,0						
1500 - 1999 g %	0 0,0									
2000 - 2499 g %	8 2,2				2 25,0	4 50,0	2 25,0			
2500 - 2999 g %	66 17,8		6 9,1	14 21,2	20 30,3	14 21,2	10 15,2	2 3,0		
3000 - 3499 g %	134 36,1	1 0,7	8 6,0	35 26,1	44 32,8	30 22,4	12 9,0	4 3,0		
3500 - 3999 g %	124 33,4		2 1,6	25 20,2	48 38,7	38 30,6	9 7,3	2 1,6		
4000 - 4499 g %	34 9,2		2 5,9	6 17,6	10 29,4	11 32,4	5 14,7			
4500 - 4999 g %	4 1,1					2 50,0	2 50,0			
5000 g i više %	0 0,0									
Nepoznato %										
UKUPNO %	371 100,0	1 0,3	18 4,9	81 21,8	124 33,4	99 26,7	40 10,8	8 2,2	0 0,0	

Tablica 6a.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U OŽB NAŠICE U 2022. GODINI
- spol ženski

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g %										
500 - 999 g %										
1000 - 1499 g %										
1500 - 1999 g %										
2000 - 2499 g %	3 1,8					2 66,7	1 33,3			
2500 - 2999 g %	37 21,8		4 10,8	7 18,9	12 32,4	8 21,6	5 13,5	1 2,7		
3000 - 3499 g %	66 38,8	1 1,5	5 7,6	16 24,2	21 31,8	17 25,8	6 9,1			
3500 - 3999 g %	49 28,8			10 20,4	18 36,7	15 30,6	5 10,2	1 2,0		
4000 - 4499 g %	13 7,6			1 7,7	7 53,8	3 23,1	2 15,4			
4500 - 4999 g %	2 1,2					2 100,0				
5000 g i više %										
Nepoznato %										
UKUPNO %	170 100,0	1 0,6	9 5,3	34 20,0	58 34,1	47 27,6	19 11,2	2 1,2	0 0,0	

Tablica 6b.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U OŽB NAŠICE U 2022. GODINI
-spol muški

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		do 15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g %										
500 - 999 g %										
1000 - 1499 g %	1 0,5			1 100,0						
1500 - 1999 g %	0 0,0									
2000 - 2499 g %	5 2,5				2 40,0	2 40,0	1 20,0			
2500 - 2999 g %	29 14,4		2 6,9	7 24,1	8 27,6	6 20,7	5 17,2	1 3,4		
3000 - 3499 g %	68 33,8		3 4,4	19 27,9	23 33,8	13 19,1	6 8,8	4 5,9		
3500 - 3999 g %	75 37,3		2 2,7	15 20,0	30 40,0	23 30,7	4 5,3	1 1,3		
4000 - 4499 g %	21 10,4		2 9,5	5 23,8	3 14,3	8 38,1	3 14,3			
4500 - 4999 g %	2 1,0						2 100,0			
5000 g i više %	0 0,0									
Nepoznato %										
UKUPNO %	201 100,0		9 4,5	47 23,4	66 32,8	52 25,9	21 10,4	6 3,0	0 0,0	

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima OB Županije, 2022.

POKAZATELJI ANTENATALNE SKRBI U RODILJA U RODILIŠTIMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE 2022.

Na sam tijek i ishod trudnoće i poroda utječe niz čimbenika, od bioloških čimbenika do onih socijalne i gospodarske prirode, u velikoj mjeri kvalitetna antenatalna skrb, a koja podrazumijeva odgovarajući broj pregleda u trudnoći i vremena kada su obavljani, kao i njihova kvaliteta, mogu utjecati na tijek i ishod trudnoće. (slika 1-3)

U 2022. godini prema rodilišnim podacima, udio rodilja s 1-2 pregleda u trudnoći bio je 1,6% (34 rodilja), a s 3-5 pregleda u trudnoći 8,7% (188). U 2022 godini nije zabilježeno rodilja s nepoznatim brojem antenatalnih kontrola, a što je bio slučaj prethodnih godina.

Broj rodilja s optimalnom antenatalnom skrbi, odnosno standardnim brojem pregleda u trudnoći (prema preporuci struke i Programu mjera zdravstvene zaštite to je 9 i više pregleda) iznosio je 37,7% odnosno 818 rodilja, dok je udio rodilja sa 6-8 pregleda u trudnoći iznosio 52,1% odnosno 1.131 rodilja. (slika 1)

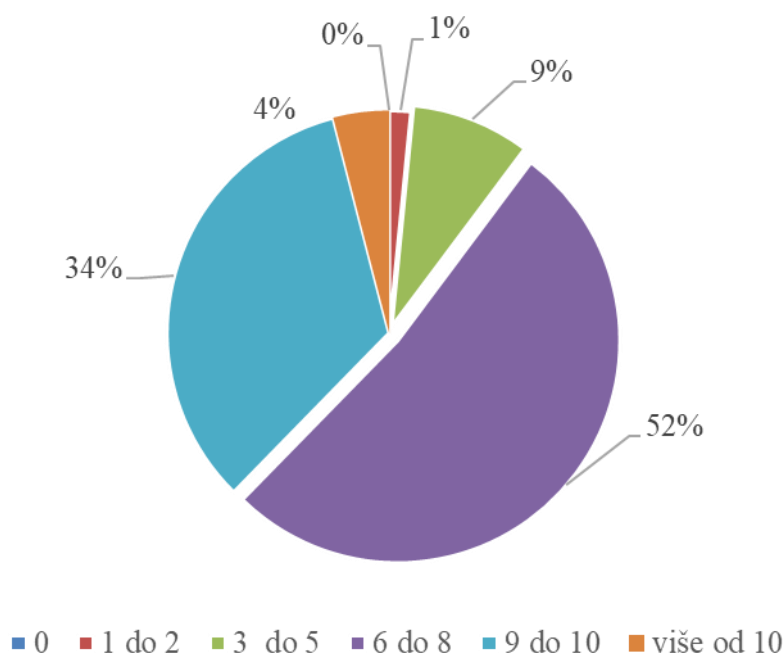
Vrijeme prvog pregleda u trudnoći kao pokazatelja kvalitete antenatalne skrbi, a sukladno Programu mjera zdravstvene zaštite, u dobro kontroliranim trudnoćama trebalo bi biti do 10. tjedna trudnoće.

Prvi pregled u ranoj trudnoći obavilo je 89,1% (1.934) rodilja, i to do 8. tjedna 45,6% (990), od 9.-12. tjedna 43,5% (944) rodilja.

Nakon 22. tjedna trudnoće prvi pregled obavilo je 2, 2% (47) rodilja. U 2022. godini nije bilo rodilja kod kojih podatak o vremenu prvog pregleda u trudnoći nije bio poznat, a što je bio slučaj prethodnih godina. (slika 2)

Slika 1.

RODILJE PREMA BROJU ANTENATALNIH PREGLEDA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

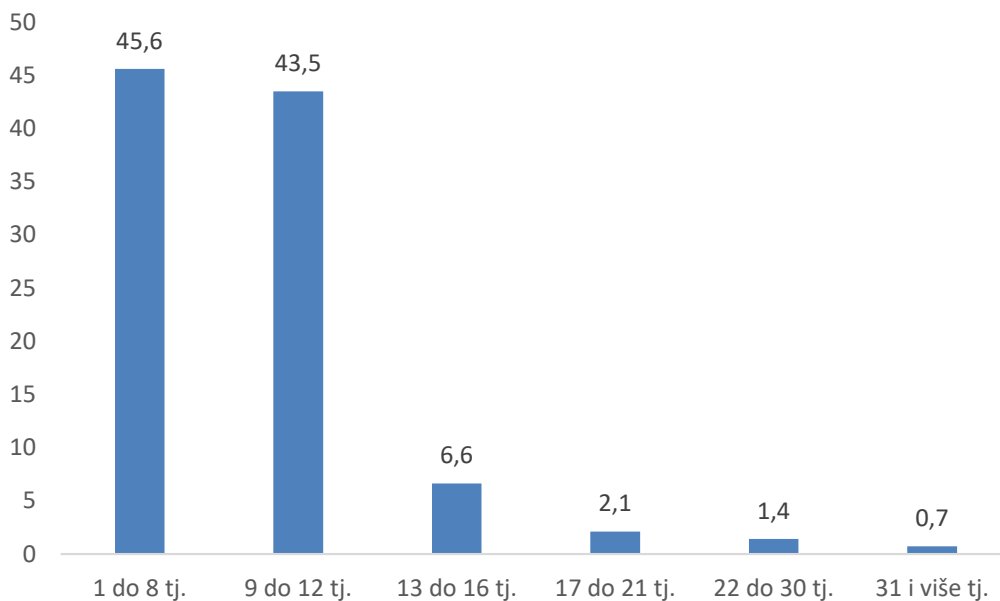

Tablica 7. RODILJE PREMA BROJU ANTENATALNIH PREGLEDA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

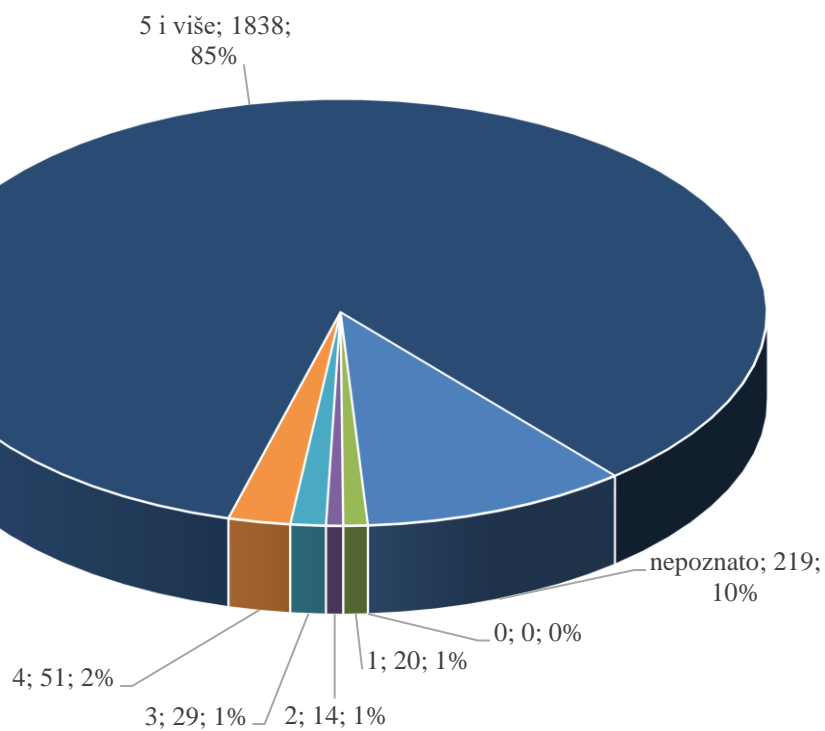
broj antenatalnih pregleda	broj	%
nepoznato	0	0,0
0	0	0,0
1 do 2	34	1,6
3 do 5	188	8,7
6 do 8	1131	52,1
9 do 10	730	33,6
više od 10	88	4,1
ukupno	2171	100

Slika 2.

RODILJE PO VREMENU PRVOG PREGLEDA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Slika 3.
 RODILJE PREMA BROJU ULTRAZVUČNIH PREGLEDA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

PORODI PO NAČINU ZAVRŠETKA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

U 2022. godini 602 poroda dovršena su carskim rezom odnosno 27,7% poroda (654 carskih rezova u 2021. godini; 27,0% poroda). Među porodima bilo je i 1 dovršen vakuum ekstrakcijom kao i 4 poroda na zadak vaginalno. Spontanih je poroda bilo 1.564 odnosno činili su 72,04% svih poroda. (slika 4).

U 471 roditelji (21,70%) porod je bio s epiziotomijom.

U nekoliko prethodnih godina zabilježen je trend porasta dovršenja poroda carskim rezom. U 2019. godini je iznosio 242/1000 živorođenih, (u 2018. godini je iznosio 254/1000 živorođenih, u 2017. godini je iznosio 274/1000 živorođenih, u 2016. godini je iznosio 286/1000 živorođenih, 2015. godini je iznosio 283/1000 živorođenih, 2014. godini je iznosio 264/1000 živorođenih, 2013. godini je iznosio 259/1000 živorođenih, 2012. godini je iznosio 245/1000 živorođenih, 2011. godini iznosio je 227/1000 živorođenih, 2010. godine je iznosio 225/1000 živorođenih, 2009. godine je iznosio 221/1000 živorođenih, 2008. godine 203/1000 živorođenih, 2007. godine je iznosio 216/1000 živorođenih, 2006. godine 198/1000 živorođenih i 2005. godine 178/1000 živorođenih).

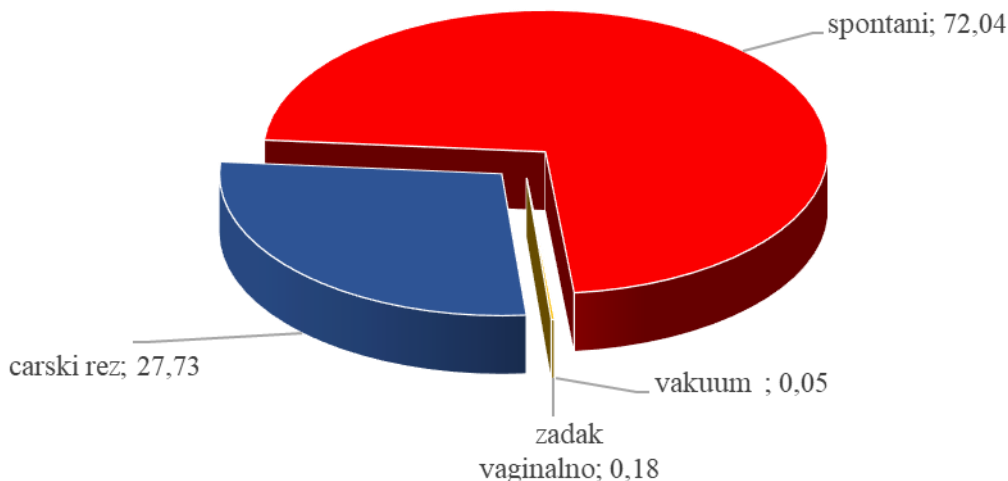
U 2020. godini 265/1000 živorođenih, u 2021 265/1000 živorođenih, a u 2022 godini 273/1000 živorođenih, stopa izračunata na rodilišne podatke! (slika 5)

Trend operativnog dovršenja poroda u većini zemalja raste. Problem porasta broja carskih rezova povezuje se s tumačenjem prava pacijenata na slobodan izbor, odnosno utjecajem volje roditelja na odluku o načinu dovršenja poroda čak i onda kad operativan način dovršenja poroda nije stručno opravdan, ali i povećanim oprezom struke vezano uz sve češće tužbe za eventualnu stručnu grešku u trudnica s komplikacijama u trudnoći i/ili porodu i nepovoljnim perinatalnim ishodom.

Primjena carskog reza isključivo prema stručnim smjernicama i „vraćanje“ prirodnom spontanom porodu, ukoliko drugačiji postupak nije neophodan, ipak predstavlja pozitivan pomak nakon višegodišnjeg trenda porasta dovršenja poroda operativnim putem.

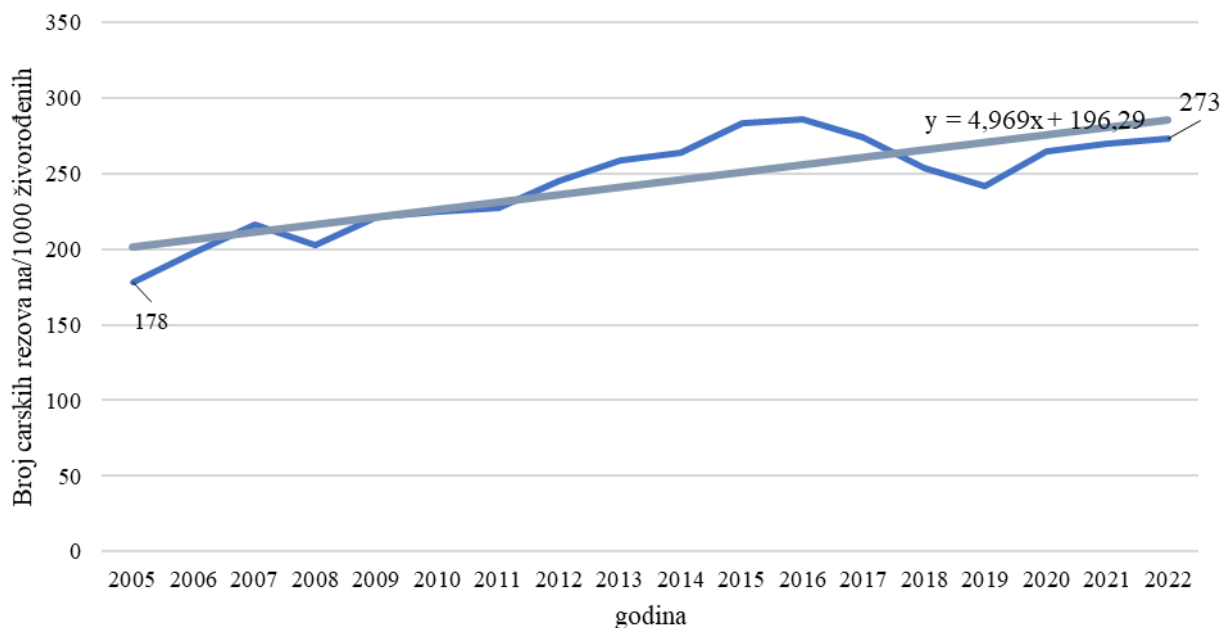
Slika 4.

PORODI PO NAČINU ZAVRŠETKA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Slika 5.

CARSKI REZOVİ KAO NAČIN DOVRŠENJA PORODA U RODILIŠTIMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU 2005.-2022. GODINE (stopa na 1.000 živorođenih)

PERINATALNA SMRTNOST U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

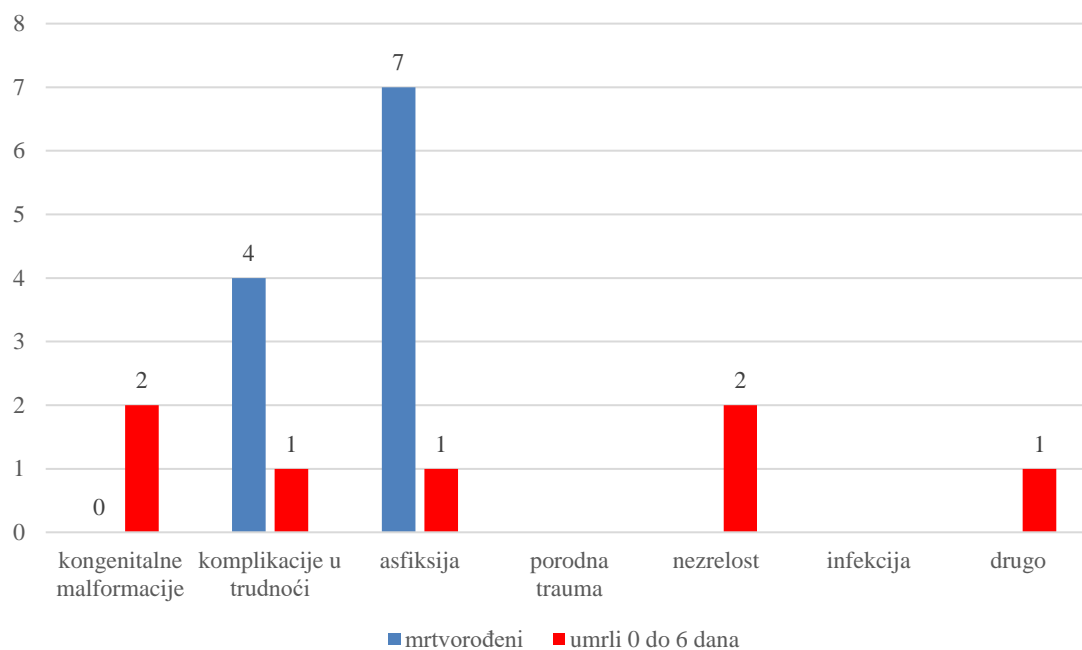
Perinatalna smrtnost predstavlja važan pokazatelj zdravstvene skrbi kao i utjecaja društvenih i gospodarskih prilika u nekoj zemlji ili nekom području. Od 2001. godine uveden je u Hrvatskoj novi obrazac prijave poroda te poseban obrazac za prijavu perinatalne smrti. Nova evidencija omogućava procjenu utjecaja medicinske skrbi na ishod – porod djeteta i stanje majke nakon poroda (broj kliničkih i ultrazvučnih pregleda u trudnoći; vrijeme prvog pregleda; način početka i završetka poroda; sudjelovanje medicinskog osoblja pri porodu itd.). Osim osnovnih medicinskih značajki koje mogu utjecati na ishod poroda na obrascu su i neke biološke (dob, antropometrijske mjere) i socijalne značajke (bračno st, obrazovanje, zanimanje, radni status, životne navike poput pušenja, uzimanja alkohola ili psihoaktivnih droga). Navedene značajke mogu se pratiti i prema zdravstvenim ustanovama odnosno prema tipu ustanove (klinička, županijska i izvanbolnička rodilišta) te utvrđene razlike između ustanova koristiti u poboljšanju kvalitete skrbi i perinatalnog ishoda.

Odabrani pokazatelji perinatalne skrbi prikazani su tablicama 1.-3. slikama 1.-5.

U 2022. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije perinatalno je umrlo 18 djece, odnosno 10 mrtvorodenja i 8 umrle novorođenčadi u prvih 7 dana života. Od 11 mrtvorodenih, 10 su bila iz jednoplodnih

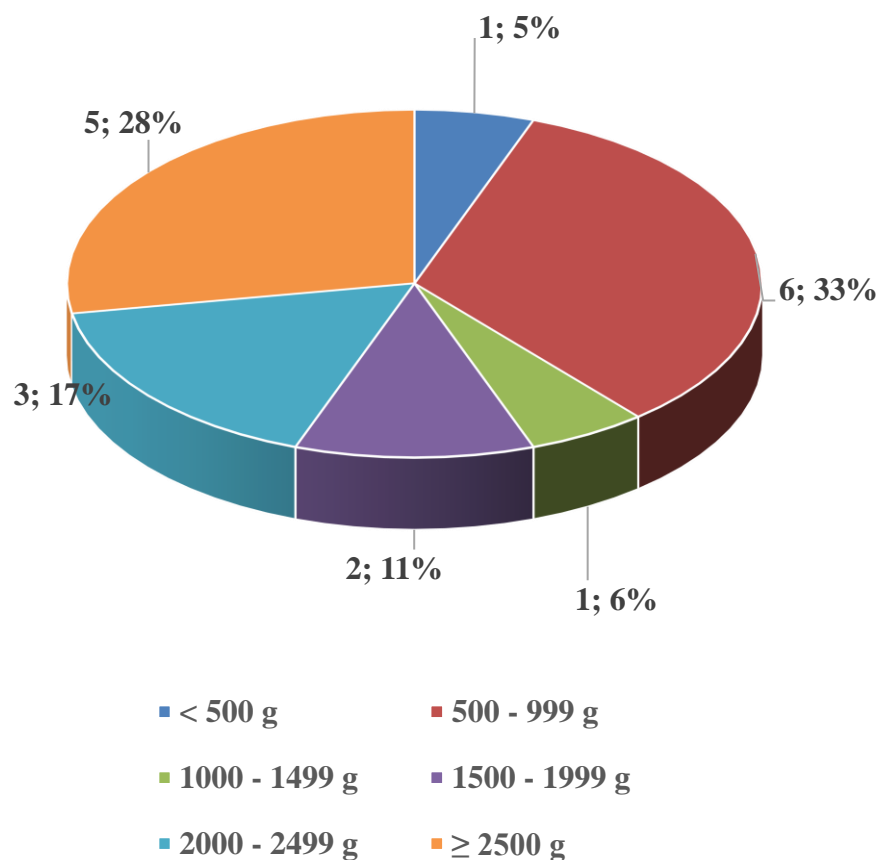
trudnoća i 1 novorođenče iz blizanačke trudnoće. Od 7 umrle novorođenčadi u prvih 7 dana života, 6 su bili iz jednoplodnih trudnoća i 1 novorođenče iz blizanačke trudnoće. (Tablica 1). Vodeći uzroci mrtvorođenja su poremećaji povezani s komplikacijama u trudnoći, najčešće povezane s patologijom posteljice ili pupkovine i posljedične asfiksije i infekcije. Vodeći uzroci ranih neonatalnih smrti su poremećaji povezani s komplikacijama u trudnoći, prematuritet i nezrelost s posljedičnim respiracijskim distresom ili intraventrikularnim krvarenjem i porodna asfiksija, te kongenitalne malformacije. (slika 6)

Slika 6.
PERINATALNO UMRLO PREMA UZROCIMA SMRTI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Izvor podataka: Prijava perinatalne smrti i List poroda, 2022

Slika 7.
UDIO PERINATALNO UMRLIH U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE
PREMA PORODNOJ TEŽINI

MATERNALNA SMRTNOST U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022.

U rodilištima u Osječko-baranjskoj županiji 2022. godine, nije umrla niti jedna žena od komplikacija u trudnoći, porođaju ili babinjama (MKB-10: O00-O99). U Hrvatskoj su 2021. godine zbog komplikacija u trudnoći, porodu ili babinju umrle 4 (četiri) žene, jedna od izravnog porodničkog uzroka (embolija krvnim ugruškom), a tri u trudnoći od respiratornih komplikacija nakon infekcije COVID-19. Ukupna maternalna smrtnost iznosila je 10,9/100.000 živorođenih. U 2020. su također zabilježene dvije maternalne smrti kao i u 2019. U 2017. i 2018. g. u Hrvatskoj nije zabilježena ni jedna smrt u trudnoći, porodu ili babinju. (tablica 8)

Tablica 8.

MATERNALNA SMRTNOST U HRVATSKOJ I OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI 1997. – 2022*. GODINE

Godina <i>Year</i>	Hrvatska <i>Croatia</i>		Osječko-baranjska županija <i>Osijek-Baranja County</i>	
	broj umrlih majki <i>(Maternal deaths)</i>	Živorodeni <i>Live births</i>	broj umrlih majki <i>(Maternal deaths)</i>	Živorodeni <i>Live births</i>
1997	6	55501	2	4267
1998	3	47068	0	3514
1999	5	45179	2	3488
2000	3	43.746	0	3.280
2001	1	40.993	0	3.108
2002	4	40.094	0	2.998
2003	3	39.668	0	2.794
2004	3	40.307	1	2.804
2005	3	42.492	0	3.061
2006	4	41.446	1	2.928
2007	6	41.910	0	2.869
2008	3	43.753	0	2.991
2009	6	44.515	2	3.317
2010	4	43.361	0	2.856
2011	4	41.197	0	2.835
2012	3	41.771	0	2.919
2013	2	39.939	0	2.786
2014	1	39.566	0	2.789
2015	1	37.241	1	2.611
2016	1	37.493	1	2.445
2017	0	36.581	0	2.414
2018	0	37.277	0	2.375
2019	2	36.135	0	2.315
2020	2	36.166	0	2.384
2021	4	36.854	0	2.420
2022*			0	2.206

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima Hrvatske
* rodilišni podaci uključuju sve porode u zdravstvenim ustanovama, neovisno o državni stalnog prebivališta majke

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor
- The users of this report are requested to quote the source of information